

**Izvješće
Stručnog povjerenstva
o reakreditaciji
sveučilišnoga poslijediplomskog (doktorskog) studija
Pedagogija i kultura suvremene škole
Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku**

**Datum posjeta:
6. prosinca 2017. godine**

prosinac 2017.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	6
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	6
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	7
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	8
OCJENA KVALITETE	10

UVOD

Stručno je povjerenstvo, koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), izradilo Izvješće o reakreditaciji poslijediplomskoga sveučilišnoga studija *Pedagogija i kultura suvremene škole* na temelju Samoanalize, popratne dokumentacije te posjeta Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravan član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadržava:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

1. prof. Nihad Bunar, Stockholm University, Švedska, predsjednik Stručnog povjerenstva
2. dr. Rachel Shanks, University of Aberdeen, Ujedinjeno Kraljevstvo
3. prof. Juana M. Sancho Gil, University of Barcelona, Španjolska
4. prof. Rachel Msetfi, University of Limerick, Irska
5. dr. Matthew Schuelka, University of Birmingham, Ujedinjeno Kraljevstvo
6. prof. Bosse Bergstedt, Lund University, Švedska
7. Justīne Vīķe, Rīga Stradiņš University, Latvija
8. Ieva Bloma, European University Institute, Italija
9. prof. Annekathrin Schacht, Georg-August-Universität Göttingen, Njemačka
10. prof. Cathy Craig, Queen's University Belfast, Ujedinjeno Kraljevstvo
11. dr. Michel Denis, Centre National de la Recherche Scientifique, Francuska
12. prof. Thomas Morton, University of Exeter, Ujedinjeno Kraljevstvo

13. dr. Hrvoje Stojić, London School of Economics and Political Science, Ujedinjeno Kraljevstvo.

Fakultet su posjetili:

1. prof. Nihad Bunar, Stockholm University, Švedska
2. dr. Matthew Schuelka, University of Birmingham, Ujedinjeno Kraljevstvo (moderator)
3. prof. Bosse Bergstedt, Lund University, Švedska
4. Ieva Bloma, European University Institute, Italija.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog izvješća podršku su radu Stručnog povjerenstva pružali:

- dr. sc. Josip Hrgović, koordinator, AZVO
- Lida Lamza, prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- vanjskim dionicima*
- alumnijima*.

* Iako su sastanci s vanjskim dionicima i alumnijima bili dogovoreni, taj dogovor nije ostvaren na način koji bi zadovoljio Stručno povjerenstvo. Vanjski dionik uopće nije bio vanjski dionik, već nastavni djelatnik, a Stručno je povjerenstvo očekivalo susret s članovima zajednice koji nisu djelatnici Sveučilišta. To bi moglo upućivati na problem u odnosu Fakulteta i udruženja u njegovoj zajednici (vidjeti 3. preporuku). Sastanak s alumnijima nije bio zadovoljavajući jer je došao samo jedan pripadnik alumnija koji je predstavljao iznimno slučaj te nije odražavao tipično iskustvo izvanrednih studenata.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu te predavaonice.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Pedagogija i kultura suvremene škole

Nositelj: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Izvođač: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Mjesto izvođenja: Osijek

Područje i polje: društvene znanosti, pedagogija

Broj doktoranada: 32

Broj doktoranada koji su financirani preko ovoga ili drugoga visokog učilišta ili instituta: 5

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 27

Broj neaktivnih doktoranada (nisu redovito upisali višu godinu studija, ali i dalje imaju studentska prava): 1

Broj mentora: 9

Broj nastavnika: 11

Omjer službeno imenovanih mentora i doktoranada: 1 : 1,7

Omjer doktoranada i potencijalnih mentora: 1 : 2,5

Omjer nastave i istraživačkog rada: 1 : 3

Nastava: 33 % (60 ECTS bodova)

Istraživački rad: 66 % (60 ECTS bodova)

Ishodi učenja studijskog programa (navedeni u Samoanalizi):

- IU 1: ZNANJE
- IU 2: RAZUMIJEVANJE
- IU 3: PRIMJENJIVANJE
- IU 4: ANALIZIRANJE
- IU 5: SINTETIZIRANJE I KREIRANJE
- IU 6: VREDNOVANJE I KRITIČKO PROSUĐIVANJE
- IU 7: GENERIČKE I SPECIFIČNE VJEŠTINE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG PRISTUPA
- IU 8: SAMOSTALNOST I ODGOVORNOST.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta Fakultetu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri (3) godine u kojem bi Fakultet trebao provesti nužna poboljšanja.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Osigurati nastavnim djelatnicima više poticaja i podrške za objavljivanje u međunarodnim časopisima s ozbiljnom recenzijom. Visoko bi učilište također trebalo priznavati radeve od trenutka kada su prihvaćeni za objavljivanje, a ne otkada su objavljeni jer između toga može proći puno vremena (vidjeti 1.1. i 1.3.).
2. Studentima dodijeliti znanstvenog mentora na samom početku studija, čak i ako taj mentor može biti promijenjen nakon odabira i odobrenja teme doktorskog rada. Doktorandi i mentori tako bi mogli odmah početi raditi na planu istraživanja (vidjeti 1.4. i 3.4.).
3. Visoko bi učilište moglo poboljšati podršku za znanstvenu i akademsku neovisnost doktoranada na terenu, posebno u smislu ostvarivanja boljih veza i komunikacije s poslodavcima i lokalnim udruženjima. Visoko bi učilište trebalo bolje artikulirati prednosti svojega studija za lokalnu zajednicu i poslodavce (vidjeti 2.5.).
4. Visoko bi učilište trebalo učiniti više da bi privuklo studente ne samo iz ostalih dijelova Hrvatske već i regionalne i međunarodne studente. Osim toga, Fakultet bi mogao poboljšati podršku za sudjelovanje studenata i nastavnih djelatnika u međunarodnoj akademskoj zajednici i sklapanje suradnje (vidjeti 2.8., 3.5. i 4.8¹).
5. Propisati jasan postupak kojim studenti mogu izraziti svoje mišljenje, osobito u slučaju ozbiljnih pritužbi u vezi s mentorom. Studentima bi trebalo omogućiti pristup neovisnoj trećoj strani radi formaliziranja pritužbi ili upozoravanja na probleme (vidjeti 3.10.).
6. Trebalo bi uvesti više kritičnih točaka po kojima se može pratiti napredovanje doktorskih istraživanja. To bi trebalo uključivati bolju usklađenost ishoda učenja s nastavnim sadržajem kao i s doktorskom disertacijom. Stručno povjerenstvo preporučuje uvođenje mape ishoda učenja/studijskog plana i programa za cijeli studij radi bolje preglednosti napredovanja studenata (vidjeti 3.10., 4.2., 4.3. i 4.4.).

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Djelatnici su Fakulteta očito motivirani i entuzijastični te predani unapređivanju kvalitete.
2. Postoje odgovarajući postupci za dobivanje povratnih informacija, vrednovanje i osiguravanje kvalitete u sklopu studijskog programa i Fakulteta.
3. Očito je da Fakultet ima ambiciju povećati internacionalizaciju i interdisciplinarnost.
4. Fakultet i nastavni djelatnici otvoreni su i pristupačni.
5. Studijski program pruža mogućnosti za učenje i stjecanje vještina te podržava učenost u lokalnoj zajednici.

¹ Na 96. sjednici Akreditacijskog savjeta 22. 5. 2018. ispravljen broj kriterija po uočenoj pogrešci.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Iako Fakultet ima ambiciju za internacionalizaciju, nedostaju mu održive znanstvene i akademske aktivnosti ostvarene u suradnji s drugim europskim i međunarodnim institucijama i kolegama.
2. Ishodi bi učenja morali biti bolje promišljeni i usklađeni s drugim aspektima programa.
3. Doktorandi su rekli da imaju problema sa završavanjem studija uz rad na puno radno vrijeme i uz obveze kod kuće, pogotovo kod poslodavaca koji ne shvaćaju prednosti stjecanja doktorskih kvalifikacija.
4. Doktorandi ne sudjeluju u istraživačkim aktivnostima svojih mentora i drugih nastavnih djelatnika.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Aktivnosti osiguravanja kvalitete i praćenja uspješnosti koje uključuju anketu o zadovoljstvu studenata. Jasno je da Fakultet ozbiljno shvaća te ankete i da se njima koristi za uvođenje konkretnih promjena.
2. Sve više mogućnosti za stručno usavršavanje nastavnih djelatnika.
3. Uporaba programa za otkrivanje plagijata.
4. Otpornost Fakulteta dokazanu učinkovitim upravljanjem krizom izazvanom iznenadnim smanjenjem broja nastavnika zbog smrti i ostavki.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:		
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA	
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano 6. člankom Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA	
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano 7. člankom Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA	
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA (Mozvag)	
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA (Mozvag)	
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA	
Doktorske se disertacije obranjene na ovom studijskom programu objavljaju u repozitoriju Dabar (https://repositorij.ffos.hr/).		
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA (taj je postupak u nadležnosti Sveučilišta, a Fakultet propisuje dio toga postupka.)	
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja		
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA	
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA (djelomično provedeno)	
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	DA (Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje 2013. – 2017. iz priloga 6.)	
4. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA (1 : 2,46)	

<p>5. Mentor i (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog poslijedoktorandskog iskustva</p> <p>b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2., Mentor i doktorandi)</p> <p>c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme)</p> <p>d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine</p> <p>e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.)</p> <p>f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.</p>	<p>a) DA</p> <p>b) DA</p> <p>c) DA</p> <p>d) NE</p> <p>e) DA</p> <p>f) DA</p>
<p>6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).</p>	<p>a) DA</p> <p>b) DA</p>
<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	<p>DA (Prije 28. lipnja 2017. odgovor je bio NE.)</p>
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u cilju istraživanja i dr.</p>	<p>DA</p>
<p>9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	<p>Nije primjenjivo.</p>

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
<p>1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U 1. tablici Samoanalize Fakultet je dao popis 16 nastavnika koji su u različitim omjerima uključeni u izvođenje doktorskog studija <i>Pedagogija i kultura suvremene škole</i>. Broj se nastavnika očito mijenja tijekom godina, a trenutačno iznosi 11 - 7 vlastitih i 4 vanjska nastavnika (stanje od 30. lipnja 2017.). Šesnaest navedenih nastavnih djelatnika zajedno je objavilo 234 rada (knjiga, poglavlja u knjigama, članaka, radova u konferencijskim zbornicima i priručnicima) u posljednjih pet godina, što iznosi 14,6 radova po nastavniku ili oko 3 rada godišnje.</p> <p>Stručno je povjerenstvo otkrilo da je većina radova na hrvatskom jeziku, objavljena u vlastitim ili nacionalnim časopisima te da ih objavljuju domaći izdavači. Opći pregled tih publikacija doveo je do zaključka da su one dobre kvalitete i relevantne za disciplinu iz koje se izvodi doktorski program. Međutim, iako nastavnici aktivno sudjeluju na međunarodnim konferencijama, imaju jako malo radova objavljenih u međunarodnim recenziranim časopisima. To je važno jer tzv. slijepa recenzija jamči visoku kvalitetu, pristup široj međunarodnoj javnosti i veći znanstveni učinak.</p> <p>Prema informacijama iz Hrvatske znanstvene bibliografije, 16 je nastavnika (osam s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta, pet s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku i tri sa Sveučilišta u Zagrebu) u posljednjih pet godina objavilo 13 članaka u međunarodnim recenziranim časopisima. To iznosi manje od jednog članka po nastavniku, a još više zabrinjava činjenica da 10 nastavnika nije objavilo niti jedan rad. Osam nastavnika Odsjeka za pedagogiju (discipline iz koje se izvodi doktorski studij) u posljednjih je pet godina zajedno objavilo sedam članaka u međunarodnim recenziranim časopisima.</p> <p>Sudjelovanje nastavnika i/ili vođenje znanstvenih projekata nije značajno. Prema informacijama s mrežnih stranica http://www.ffos.unios.hr/znanstveni-portal/domaci-znanstveni-i-strucni-projekti i http://www.ffos.unios.hr/pedagogija/projekti, tijekom</p>

	<p>posljednjih pet godina navedeni su nastavnici vodili dva domaća znanstvena projekta ili su sudjelovali na njima, dok međunarodnih projekata nisu imali.</p> <p>Prema informacijama s mrežnih stranica http://www.ffos.unios.hr/pedagogija/collaboration, opseg nacionalnih i međunarodnih suradnji jako je malen i uglavnom ograničen na sudjelovanje nastavnika u izdavačkim odborima regionalnih časopisa.</p> <p>Što se tiče znanstvenih postignuća u relevantnoj disciplini, Stručno je povjerenstvo zaključilo da Fakultet ima dobar ugled u Hrvatskoj i regiji. Fakultet ima relativno velik broj publikacija u vlastitim i nacionalnim časopisima kao i knjigama/poglavlјima u knjigama dobre kvalitete. Nastavnici imaju malo objavljenih radova u međunarodnim recenziranim časopisima, nacionalnih i međunarodnih istraživačkih projekata kao i malo ostvarenih suradnji. Fakultet bi trebao osigurati više podrške i poticaja za objavljivanje radova u međunarodnim recenziranim časopisima i sudjelovanje u znanstvenim projektima i suradnjama. Preporuka je Stručnog povjerenstva da Fakultet treba predstaviti široku razvojnu strategiju za unapređenje tih dvaju ciljeva u razdoblju od 2018. do 2020. godine.</p>
1.2. Broj i nastavno opterećenje nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Tijekom sastanaka s dionicima postalo je jasno da se Fakultet našao u nepredvidivim okolnostima što se tiče broja nastavnika zbog smrti nastavnika, odlaska u mirovinu i ostavki. Fakultet poduzima korake potrebne za rješavanje problema, u čemu mu pomaže dogovor o suradnji s Učiteljskim fakultetom u Osijeku i Odsjekom za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Stručno povjerenstvo smatra da ti dogovori nisu samo pozitivni već i nužni za održivost studija. Više od 50 % nastave na doktorskom studiju izvode vlastiti djelatnici Fakulteta. Omjer nastavnika i studenata manji je od 1 : 3, a radno je opterećenje nastavnika oko granice od 360 norma sati (uz nekoliko iznimaka).</p>
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućuju kvalitetan doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nastavnici su kvalificirani znanstvenici koji su aktivno posvećeni predmetima koje drže. Međutim, njihova istraživanja ne prolaze dovoljno kritičkog propitivanja međunarodne znanstvene zajednice, odnosno ne prolaze kroz sustav tzv. slijepе recenzije radi objavljivanja u časopisima. Također se čini da je program imao ograničenu korist od mogućnosti za međunarodnu</p>

	<p>suradnju. Preporuka je Stručnog povjerenstva stoga slična kao za kriterij 1.1.: Fakultet bi trebao osigurati više podrške i poticaja za objavljivanje radova u međunarodnim recenziranim časopisima i sudjelovanje u znanstvenim projektima i suradnjama. Stoga Stručno povjerenstvo preporučuje Fakultetu da predstavi široku razvojnu strategiju za unapređenje tih dvaju ciljeva u razdoblju od 2018. do 2020. godine.</p>
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorski studij ima 9 imenovanih mentora koji vode 15 doktoranada i 8 mentora savjetnika koji vode 17 doktoranada. Omjer mentora i studenata je manji od 1 : 3. Međutim, Stručno je povjerenstvo kritično prema toj umjetnoj podjeli na mentore i mentore savjetnike pa preporučuje da se svim doktorandima dodijeli mentor na početku studija. To će im pomoći da ranije steknu znanje o raznim znanstvenim poljima, teorijama i metodologijama kao i da razviju vještine pisanja radova i disertacija. Također bi tako doktorandi odmah bili uvedeni u znanstvenu zajednicu i mogli bi početi raditi na svojim istraživanjima. Prema mišljenju i iskustvu članova Stručnog povjerenstva tako bi se dodatno poticale neovisnost i vještine kritičkog promišljanja mladih istraživača.</p> <p>Mentori imaju dobre kvalifikacije za osiguravanje kvalitetne izrade doktorskoga rada. Pa ipak, kao što je već napomenuto, potrebni su im poticaji i podrška za objavljivanje radova u međunarodnim recenziranim časopisima, za sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim suradnjama kao i na nacionalnim i/ili međunarodnim znanstvenim projektima. Stručno povjerenstvo također je kritično prema velikom broju mentora koji su relativno novi u toj ulozi. Fakultet bi trebao uložiti dodatne napore da privuče iskusnije mentore.</p>
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Stručno je povjerenstvo ocijenilo da su metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora zadovoljavajuće. Doktorandi ispunjavaju niz obrazaca za evaluaciju kvalitete kolegija i mentora. Rezultati su većinom vrlo pozitivni, a navedeni su u Samoanalizi.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Stručno je povjerenstvo zaključilo da Fakultet osigurava kvalitetne istraživačke resurse za doktorande, nastavnike i</p>

	mentore, u skladu sa zahtjevima discipline.
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju identificiranje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	Visoka razina kvalitete Temeljna je misija Filozofskog fakulteta obrazovanje studenata s mjerljivim i jasnim znanjima, profesionalnim kompetencijama i vještinama. Program je usklađen s mnogim hrvatskim i europskim temeljnim strateškim dokumentima. Njegov je cilj jasan, a uključuje identificiranje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba. Program se također oslanja na postojeće međunarodne standarde za transformaciju i unapređenje visokog obrazovanja, s naglaskom na ideji cjeloživotnog učenja.
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom visokog učilišta.	Visoka razina kvalitete Strateški program znanstvenih istraživanja Filozofskog fakulteta počinje od ideje Fakulteta kao snažnoga regionalnog, međunarodnog i nacionalnog centra za humanističke i društvene znanosti. Fokus je na sustavnom razvijanju i unapređivanju znanstveno-istraživačkih jedinica i izvedbi nastavnih programa koji studentima osiguravaju stjecanje znanja i vještina primjerenih izazovima suvremenog društva. Program je u potpunosti usklađen sa strateškim planom jer se uklapa u misiju i viziju Filozofskog fakulteta te potiče njegove temeljne vrijednosti. Program je izrazito usmjeren na praksu, što je u skladu s područjem istraživanja.
2.3. Visoko učilište sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	Visoka razina kvalitete Na svim se razinama kvaliteta i uspješnost prate periodičnim vanjskim vrednovanjem, samovrednovanjem nastavnika koji izvode studij te vrednovanjem koje provode studenti. Ostvarenje ciljeva programa analizira se s pomoću anketa za doktorande (formativno vrednovanje) i na završetku studija, posebno s obzirom na vrstu posla za koji su potrebne stečene kompetencije te na stupanj njihove sposobnosti za taj posao. Postupak je vrednovanja detaljno opisan, a program je izmijenjen nakon prethodnog vrednovanja.
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište kontinuirano prati uspješnost mentora, a postoje i mehanizmi za njihovo vrednovanje. Primjer su toga godišnja izvješća i individualni planovi znanstveno-istraživačkog rada doktoranda. Svim se doktorandima i mentorima elektroničkim šalju obrasci koje trebaju

	ispuniti i vratiti voditelju. Takav oblik praćenja prvi je put pokrenut ove akademske godine. Osim postojećih obrazaca kreirani su upitnici za vrednovanje mentorskog odnosa i mentorskih procesa te Vodič za mentore i stručno usavršavanje (radionice za mentore). Tijekom razgovora sa Stručnim povjerenstvom studenti su izjavili da su zadovoljni i da je većina postupaka učinkovita. U slučaju bilo kakvih problema članovi se uprave sastaju s mentorom.
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	Potrebna poboljšanja Akademска слобода која омогућује развој самосталних зnanstvenika представља важан елемент докторског студија. Ту је сврху тешко остварити јер је програм одређен постојећим колегијима и првобитним захтјевима и јер већина студената студира уз рад. То захтјева посебне мјере за јачање академске слободе. Програм би требао имати бољу комуникацију с тврткама у којима су запослени докторанди. Програм би требао укључивати већи увид у повјесни развој академије, а исто vrijedi и за етичке аспекте зnanstvenih istraživanja i pisanja.
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	Visoka razina kvalitete Postupak i uvjeti za prijavu, прихваћање, ocjenu i obranu doktorskog rada проводе се у складу са Statutom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Postupak сlijedi опћеприхваћена академска правила, transparentan је и objektivan, а укључује и јавну презентацију. Termin obrane disertacije јавно се објављује.
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Visoka razina kvalitete Програм потиче судјелovanje vanjsких чланова у повјerenstvima за obranu disertacija па је тако у Pravilniku o doktorskim studijima propisano да најмање један члан повјerenstva за ocjenu rada i obranu rada мора бити осoba која није наставник на студију нити је запослена на Fakultetu. Тако се осигурава objektivnost i neovisnost повјerenstva о окolini у којој је disertacija израђена. У повјerenstvima за obranu двају обрађених doktorskih radova sudjelovala су четири vanjska i два члана s Fakulteta.
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Potrebna poboljšanja Све се потребне информације објављују на мрежним страницама poslijediplomскога sveučiliшног докторског студија <i>Pedagogija i kultura suvremene škole</i> . На страницама је објављен и чланак о докторском студију и друге занимљиве фотографиране активности. Studijski plan i program објављени су у pdf формату. Програм би требао

	unaprijediti širenje informacija na međunarodnoj razini kako bi privukao strane studente. Trenutačno je teško upisati strane studente.
2.9. Finansijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Sredstva poslijediplomskih studija vlastita su sredstva Fakulteta. Korištenje je tih sredstava propisano, na razini općeg akta, Pravilnikom o načinu korištenja vlastitih prihoda. Sredstva se raspodjeljuju na transparentan način koji osigurava održivost i daljnji razvoj doktorske izobrazbe. Sredstva doktorskoga studija, odnosno prihodi od školarina evidentiraju se u računovodstvu na odvojenoj stavci.</p>
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Predvidivi troškovi izvedbe poslijediplomskoga sveučilišnog doktorskog studija <i>Pedagogija i kultura suvremene škole</i> iznose 10 000 kn po semestru, što je utemeljeno na osnovi kvote od 20 upisanih studenata. Doktorski se program financira iz različitih izvora: Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, ustanova koje upućuju svoje zaposlenike na studij, davatelja stipendija i polaznika studija. Na isti se način financiraju i ostali srodni studiji u Hrvatskoj.</p>
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	I
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište procjenjuje svoje nastavničke i mentorske kapacitete pri postupku utvrđivanja upisnih kvota. Nedavni su problemi povezani sa smanjenjem broja nastavnog osoblja uzeti u obzir pri odlučivanju o upisu novih studenata.</p>
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Pri određivanju upisne kvote Fakultet uzima u obzir znanstvene, društvene i gospodarske potrebe regije i cijele države.</p>
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stručno povjerenstvo nije se uvjerilo da Fakultet određuje upisne kvote na temelju apsorpcijskog potencijala sadašnjih i planiranih znanstvenih projekata. Dapače, studenti nisu bili upoznati sa znanstvenim projektima svojih profesora. Fakultetu se preporučuje da osigura više mogućnosti da se studenti upoznaju i uključe u istraživanja koja provode njihovi profesori.</p>

	<p>Potrebitna poboljšanja</p> <p>Visokom se učilištu preporučuje da studentima osigura znanstvene mentore (umjesto mentora savjetnika) od samog početka studija kako bi se olakšalo postupak razrade teme disertacije. Studentima se trenutačno dodjeljuju mentorji savjetnici tijekom prvog semestra studija. Službeni se mentor obično imenuje tek nakon odobravanja teme doktorske disertacije.</p> <p>Što se tiče plana istraživanja, Visoko učilište tvrdi da svaki student ima održivi plan istraživanja; međutim, studenti su izrazili zabrinutost zbog činjenice da su, u praksi, planovi istraživanja vrlo formalni i da sadržavaju samo kolegije i ispiti koje studenti moraju položiti. Također se čini da ne postoji jasan zahtjev za razradu istraživačkog plana od samog početka studija. Sada je istraživački plan preduvjet za upis na treću godinu studija. Time se implicira da plan istraživanja nije obvezatan za prve dvije godine studija.</p> <p>Stoga Stručno povjerenstvo daje dvije preporuke:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Visoko bi učilište trebalo svakom studentu na početku studija dodijeliti službenog mentora kako bi im osiguralo odgovarajuću podršku za razradu teme disertacije. Iz toga proizlazi da bi trebalo uvesti i dodatne postupke za slučajevе poput promjene mentora prije odobrenja teme doktorske disertacije ili imenovanja komentora tijekom istog razdoblja (općenito, takvi postupci već postoje, ali se – s obzirom na to da se mentor službeno imenuje tek nakon obrane teme disertacije – odnose samo na fazu nakon obrane teme disertacije). (2) Visoko bi učilište trebalo zahtijevati obvezatan plan istraživanja od samog početka doktorskog studija. Također je ključno da propisani istraživački plan ne bude toliko formalistički, već da predstavlja praktičan instrument za organizaciju individualnih planova za razvoj istraživačkih vještina i praćenje uspješnosti doktoranada. Plan bi se istraživanja prvenstveno trebao temeljiti na razvijanju istraživačkih vještina doktoranada u skladu s njihovim interesima i potrebama za usavršavanje. Nema mnogo koristi od istraživačkog plana u kojem se navodi samo da će student odslušati određen broj kolegija i položiti određen broj ispita, jer svi studenti jedne generacije uglavnom prolaze isti program (što znači da bi, u vezi s tim, istraživački plan bio identičan za sve studente, odnosno da ne bi pokazivao individualne potrebe
--	---

	<p>studenata u vezi s razvojem istraživačkih vještina).</p> <p>U vezi s tim su i pitanja koja se tiču strukture prvih dviju godina studija i uvjeta za upis na 2. i 3. godinu, koji propisuju da se minimum potrebnih ECTS bodova može steći gotovo jedino zadovoljavanjem nastavnih obveza (odnosno bez bitnog rada doktoranada na vlastitim istraživačkim projektima). Trebalo bi veći naglasak staviti na razvijanje istraživačkih vještina doktoranada od prvog dana studija. Tako bi i istraživački planovi odražavali te promjene te bi se više usmjeravali na potrebe i uspješnost studenata kao samostalnih istraživača.</p>
3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište nije previše usredotočeno na privlačenje međunarodnih studenata, iako se čini da je to trenutačno dio njegove strategije.</p> <p>Informacije o studiju na mrežnim stranicama Fakulteta dostupne su samo na hrvatskom jeziku. Mrežne stranice nude nekoliko jezičnih opcija (engleski, njemački, mađarski i ruski), no kada se jedna od tih opcija odabere, otkriva se da ne postoje nikakve dodatne informacije. Fakultet navodno radi na proširivanju mrežnih stranica na drugim jezicima. Teško je privući strane studente bez informacija o studiju na stranim jezicima.</p>
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Stručno se povjerenstvo uvjerilo da su kriteriji za upis javno dostupni i dobro poznati studentima (nekadašnjim kandidatima).</p>
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Kriteriji za odabir i postupak upisa su transparentni. Studenti su upoznati s postupkom prigovora na upisni postupak (iako se njime do sada nisu morali koristiti).</p>

3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište uzima u obzir prethodna postignuća studenata. Međutim, čini se da se takvo priznavanje provodi samo u situaciji kada novoupisani doktorand mora položiti dodatne (individualno određene) kolegije koji mu nedostaju u prethodnom obrazovanju. Stručno povjerenstvo nije vidjelo potrebne dokaze da se priznavanje prethodnih postignuća studenata odvija i u obrnutim situacijama – kada bi student mogao biti izuzet od obveze polaganja nekih kolegija ako ih je već položio tijekom prethodnog obrazovanja. Na taj bi se način pristup strukturiranju programa za doktorande mogao učiniti fleksibilnijim i manje rigidnim.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Prava i obveze studenata doktorskog studija regulirane su pravilima o izvedbi PSSP-a. Također, pri upisu na doktorski studij studenti s Fakultetom potpisuju ugovor o međusobnim pravima i obvezama. Tijekom razgovora sa Stručnim povjerenstvom studenti su pokazali da su upoznati sa svojim pravima i obvezama povezanim s napredovanjem, mentorstvom i institucijskom podrškom.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vrednovanje kriterija 3.10. djelomično je povezano s kriterijem 3.4.</p> <p>Prije svega, plan istraživanja trebao bi biti obvezatan već od samog početka studija. Sam sadržaj plana trebao bi biti manje formalistički, a više individualiziran i usredotočen na istraživačke aspekte i procjenu znanstvenih vještina studenata kao i na poboljšanja koja se pokažu potrebnim tijekom studija. Studenti su izrazili zabrinutost zbog znanstvenih aspekata njihova studija, a voljeli bi dobiti više pomoći za razvijanje znanstvenih vještina (odnosno usavršavanja iz znanstvenih metoda). Ti bi aspekti trebali biti uključeni i u individualne planove istraživanja, a Fakultet bi trebao poduzimati potrebne mjere u slučajevima kada takve potrebe budu identificirane. (Za više detalja vidjeti kriterij 3.4.)</p> <p>Drugo, doktorski bi studij trebao uvesti više ključnih točaka (odnosno točaka kontrole kvalitete) povezanih s napredovanjem doktorskih disertacija, pogotovo tijekom prvih dviju godina studija. Time bi se postupak doktorskih istraživanja učinio postupnjim, što bi moglo pridonijeti izbjegavanju situacija da se <i>odjednom</i> otkrije da studenti nisu dovoljno napredovali u pisanju disertacija na svojoj 3.</p>

	<p>(posljednjoj) godini studija. Takve ključne točke mogle bi biti odražene u preduvjetima za upis na 1., 2. i 3. godinu studija. Sadašnji preduvjeti za upis na 1. i 2. godinu nisu dovoljno usredotočeni na praćenje i kontroliranje napretka studentskih istraživanja.</p> <p>Treće, Visoko bi učilište moglo preispitati svoj postupak žalbi u vezi s mentorima i mentorskim postupkom. Konkretno, nije sasvim jasno kakav je postupak žalbe na pojedinog mentora koji u isto vrijeme obavlja i glavnu administrativnu funkciju na doktorskom studiju.</p> <p>Četvrto, Visoko bi učilište moglo razmisliti o stvarnoj motivaciji studenata da otvoreno i bez rezervi ocjenjuju svoje mentore i mentorski proces ako im nije zajamčena anonimnost. To se posebno odnosi na situacije kada mentor ima samo jednog doktoranda pa nije teško shvatiti koji je student dao negativnu ocjenu.</p>
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Opseg i širina nastavnih sadržaja na odgovarajući su način usklađeni s međunarodnim standardima, a sadržavaju veliki raspon sadržaja i tema prikladnih za program studija kao i za razvoj studentskih znanja i vještina. Jasno je da Fakultet svjesno radi na usklađivanju studija s hrvatskim, regionalnim, europskim i međunarodnim standardima.</p>
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog / umjetničkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako su ishodi učenja većinom usklađeni s razinom 8.2. HKO-a, nije sasvim jasno kako se oni konkretno primjenjuju u nastavnom radu i ocjenjivanju disertacija. Treba uložiti više napora u promišljanje o načinima na koji svaki kolegij može demonstrirati usvojenost višestrukih, ako ne i svih ishoda učenja (što bi bilo idealno). Preporučuje se izrada mape ishoda učenja i studijskog plana i programa, čime bi se osiguralo sustavno promišljanje o ishodima učenja, ali i upoznatost nastavnih djelatnika s cjelokupnom shemom obrazovanja studenata. Za svaki bi ishod učenja trebalo biti jasno kako će ga studenti steći i dokazati njihovu usvojenost.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nadovezujući se na kriterij 4.2., ishodi učenja mogli bi se učinkovitije iskoristiti kao podrška za nastavni rad i rad na disertacijama. Samoanaliza i posjet Visokom učilištu dokazali su primjenu raznih pedagoških metoda kao i zadovoljstvo studenata s načinima učenja i izvođenja</p>

	sadržaja. Međutim, studenti su bili manje jasni u vezi s tim kako se pojedina predavanja uklapaju u širu sliku ishoda učenja. Kao što je predloženo u kriteriju 4.2., eksplizitnija i jasnija mapa ishoda učenja bila bi korisna i za nastavne djelatnike i za studente.
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	Potrebna poboljšanja Komentar je sličan kao za kriterij 4.1.: iako disertacija samim svojim završetkom i obranom uistinu predstavlja implicitno usvajanje ishoda učenja studijskog programa, nije jasno kako se usvojenost ishoda učenja eksplizitno provjerava u postupku ocjenjivanja disertacije. Prema Visokom učilištu ishodi učenja ne primjenjuju se pri ocjenjivanju disertacija pa nije jasno kako se osigurava njihovo usvajanje povezano s doktorskim radom.
4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana), na različitim aktivnostima doktoranda, prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	Visoka razina kvalitete Tijekom posjeta Visokom učilištu studenti i alumniji su izvijestili Stručno povjerenstvo o primjeni različitih nastavnih metoda koje uključuju mnoge aktivnosti na seminarima i u raspravama, pisanje radova i usmene ispite.
4.6. Program omogućuje stjecanje generičkih vještina.	Visoka razina kvalitete Kolegiji i ishodi učenja pružaju mogućnosti za stjecanje generičkih, prenosivih vještina.
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i ospozobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	Visoka razina kvalitete Kolegiji omogućuju posebnu usmjerenost na istraživačke vještine i metode, no Stručno povjerenstvo svejedno podržava daljnje organiziranje radionica za usvajanje specifičnih istraživačkih metoda.
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Potrebna poboljšanja Informiranost o međunarodnim standardima i praksama očita je (vidjeti kriterij 4.1.), ali nastavni djelatnici i studenti nemaju puno podrške za sudjelovanje u europskim i međunarodnim akademskim zajednicama. Primarni mehanizam za osiguravanje takve podrške za studente je da se prvo pruži podrška nastavnicima, a da oni zatim u međunarodne istraživačke mreže uključe i svoje doktorande.

* NAPOMENA: PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo (ili dio povjerenstva) koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta, pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izveštavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete tako da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija, na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta, donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te, nakon primitka ministrove konačne odluke o ishodu postupka, dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.